

БАТЛАВ:
ХЭНТИЙ АЙМГИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН
ДАРГА Г.ЭНХБАЯР

**“Мэргэн засаг” нөхөрлөл нь Цэнхэрмандал сумын
АГНУУРЫН БҮС НУТГИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙГ
ХАРИУЦАХ ГЭРЭЭ**

2014 оны 05 сарын 26 өдөр

Дугаар...02.

Нэг. Ерөнхий зүйл:

1.1 Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл, Хэнтий аймгийн Цэнхэрмандал сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2013 оны 08 дугаар сарын 01-ны өдрийн 42 тоот тогтоолыг үндэслэн нэг талаас Хэнтий аймгийн Цэнхэрмандал сумын Засаг дарга, Хэнтий аймгийн Байгаль орчны газар нөгөө талаас Хэнтий аймгийн Цэнхэрмандал сумын “Мэргэн засаг” нөхөрлөл нар “Ногоон нуруу” агнуурын бүс нутгийн байгаль хамгаалах үйл ажиллагааны талаар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

1.2 “Мэргэн засаг” нөхөрлөл нь тус сумын Ногоон нуруу, түүний салбар уулсад хамрах 596.86 км² газар нутгийг /цаашид “гэрээт газар” гэх/ 2014 оны 05 дугаар сарын 26 ны өдрөөс 2015 оны 05 дугаар сарын 26 ны өдрийг хүртэл хугацаанд Амьтны тухай хуулийн 22.5, 22.6 дугаар зүйлд зааснаар ан агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний дагуу эзэмшлийнхээ агнуурын нөөцийг тогтвортой ашиглах, хамгаалах, өсгөн үржүүлэх арга хэмжээ авахаар тохиролцов.

Хоёр. Сумын Засаг даргын хүлээх эрх, үүрэг

2.1 Улс орны эрх ашигтай холбогдсон онцгой арга хэмжээ авахаас бусад тохиолдолд нөхөрлөлийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөл, бололцоогоор хангана.

2.2 Агнуурын бүс нутгийг хариуцагчтай байгуулсан гэрээ, агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт болон үйл ажиллагааг хянан дүгнэж, үр дүнг 2015.05.28-ны дотор тооцож ажиллана.

2.3 Агнуурын бүс нутгийг хариуцагчийн гэрээт газар дээр гарсан түймэр, байгалийн голомтод халдварт өвчний аюул хор уршгийг арилгуулах, шаардлагатай гэж үзвэл энэ ажилд иргэд аж ахуй нэгж, байгууллагыг татан оролцуулж туслалцуулна

2.4 МУЗГазрын 2013 оны 93 дугаар тогтоолоор батлагдсан Ховор амьтан агнах, барих тусгай зөвшөөрөл олгох журмын 6.6 дахь заалт, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 18.1 дахь заалт, МУЗГазрын 2014 оны 43 дугаар тогтоолоор батлагдсан Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журмын 2.2.2 дахь заалтыг үндэслэн агнуурын амьтан агнасны төлбөрийн 50-иас доошгүй хувийг тухайн агнуурын бүс нутгийн менежментийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэхэд ашиглана.

2.4 Ан агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг агнуурын бүс нутаг хариуцагчтай хамтран дүгнэж хагас жилийн тайланг 6 сарын 15-ны дотор, жилийн тайланг 12 сарын 15-ны дотор аймгийн Байгаль орчны газарт ирүүлнэ.

2.5 Агнуурын бүс нутгийг хариуцагч нь холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, агнуурын бүс нутгийн менежментийн төлөвлөгөө, гэрээнд заасан үүргээ биелүүлээгүй байвал агнуурын бүс нутгийг хариуцагчийн үйл ажиллагааг зогсоож, гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцлах буюу цаашид гэрээний хугацааг сунгахгүй байх эрх эдлэнэ.

2.6 Аймгийн Байгаль орчны газрын үнэлгээг үндэслэн агнуурын бүс нутгийг хариуцагчтай байгуулсан агнуурын бүс нутгийг хариуцах гэрээг Амьтны тухай хуулийн 22.5 заасны дагуу Засаг дарга сунгана.

Гурав.Агнуурын бүс нутгийг хариуцагчийн хүлээх эрх, үүрэг

3.1 Монгол улсын Амьтны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль,тогтоомж, дүрэм,журам, агнуурын бүс нутгийн менежментийн төлөвлөгөө, энэхүү гэрээний заалтыг дагаж мөрдөн ажиллана.

3.2 Гэрээнд заасан үүргээ зохих ёсоор биелүүлж ирсэн нөхцөлд хугацаа дууссан гэрээний хугацааг сунгуулах, шинэчлэн байгуулах тухай хүсэлтээ Засаг даргад хандаж тавих эрхтэй.

3.3 Агнуурын бүс нутгийг хариуцагч нь гэрээт газар дээрээ өөрийн хөрөнгөөр ургамал, мод бут тарьж ургуулсан, амьтан өсгөж үржүүлсэн болон хурын усыг хуримтлуулах замаар усан сан, цөөрөм байгуулсан бол түүнээ дундаа өмчлөх эрхтэй.

3.4 Амьтны аймгийн нөөц, түүний өөрчлөлтийн тухай мэдээллийг Засаг дарга, аймгийн БОГазар болон холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд тогтоосон хугацаанд нь үнэн зөв гарган өгч байх

3.4.1 Агнуурын бүс нутагт мониторинг талбай, цэгийг сонгон тодорхой хугацаанд батлагдсан арга зүйн дагуу зэрлэг амьтны тоо толгой, байршил, амьдрах орчны судалгааг явуулна.

3.5 Хариуцан хамгаалж байгаа газар нутагтаа нэн ховор, ховор амьтан түүний амьдрах орчныг хамгаалах, өвөл, хаврын улиралд болон цаг уурын хүндрэлтэй үед амьтдын гол идээшил нутагт өвс тэжээл, хужир мараа тавьж өгөх, ус задгайлах, амьтны халдварт өвчний голомтыг тусгаарлах, амьтны нөөцөд халгаатай махчин амьтдын тоо толгойг зохицуулах, сийрэгжүүлэх, туршилт судалгаа явуулах зэрэг арга хэмжээг агнуурын менежментийн төлөвлөгөөн дээр үндэслэн мэргэжлийн байгууллагын зөвлөмж, туслалцаатайгаар авч хэрэгжүүлнэ

3.6. Хариуцан хамгаалж байгаа газар нутагтаа ан амьтан сэргээн нутагшуулах ажлыг мэргэжлийн байгууллагын зөвлөлгөө туслалцаатайгаар холбогдох хууль, журам, агнуурын менежментийн төлөвлөгөөн дээр үндэслэн хэрэгжүүлнэ.

3.7 Агнуурын бүс нутагт байрлах байгалийн баялгийг түймэр, хөнөөлт шавьж, байгалийн голомтод өвчнөөс сэргийлэх, тэдгээртэй тэмцэх, хор уршгийг арилгах арга хэмжээ авна.

3.8 Гэрээт газрын байгалийн баялгийг хууль бус үйлдэл, гадны нөлөөллөөс хамгаалах үүднээс эргүүл гаргах, хяналт шалгалтыг тогтмол явуулах, зохион

байгуулах, идэвхтэн байгаль хамгаалагч ажиллуулах, учирсан хохирлыг буруутай этгээдээр төлүүлэх асуудлыг холбогдог байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх.

3.9 Гэрээт газар дээрээ ан амьтан агнахаар ирсэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын зөвшөөрлийн бичиг, төлбөр хураамжийн төлөгдсөн байдлыг шалгасны үндсэн дээр гэрээт газар дээрээсээ агнах газрыг зааж өгнө.

3.10 Агнуурын бүс нутагт бэлчээрийн зохистой менежментийг төлөвлөн хэрэгжүүлэх.

3.11 Тухайн агнуурын бүс нутгийн менежмент төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг Багийн ИНХ-д тогтоосон хугацаанд танилцуулан, цаашид авах арга хэмжээнд саналыг тусган ажиллах

3.12 Дараа онд тусгай зориулалтаар агнуулах амьтны тоо хэмжээний саналыг батлагдсан ан агнуурын менежмент төлөвлөгөөнд үндэслэн жил бүрийн 8 дугаар сарын 1-ээс өмнө аймгийн Байгаль орчны газарт хүргүүлэх

3.13 Хэрэв тухайн агнуурын бүс нутгаас хуулийн дагуу ховор амьтан агнуулсан, бариулсан тохиолдолд менежмент хариуцагч байгууллага нь ховор амьтан агнах , барих гэрээний биелэлтийн тайланг аймгийн Байгаль орчны газарт тухайн жилийн 11 сарын 15-аас өмнө хүргүүлнэ.

3.14. Дундын санг байгаль орчныг хамгаалах, нөхөрлөлийн гишүүдэд тусламж үзүүлэх, нөхөрлөлийн гишүүдийн нийтийн зориулалттай нийгэм, соёлын арга хэмжээнд зарцуулахаар нөхөрлөлийн дүрмэндээ тусган мөрдөж ажиллана.

3.15. Агнуурын бүс нутгийг хариуцагч нь гэрээний хугацааг сунгуулах хүсэлтээ уг гэрээний хугацааг дуусахаас 3 сарын өмнө сум, дүүргийн Засаг даргад гаргана.

3.16. Гэрээний хугацааг сунгах хүсэлтэд агнуурын бүс нутгийг хариуцагчийн гэрээ, байгаль хамгаалах чиглэлээр явуулах үйл ажиллагааны хөтөлбөр, менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн байдалд аймгийн Байгаль орчны газрын өгсөн үнэлгээг хавсаргасан байна. Үнэлгээндээ тухайн сум, дүүргийн байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчийн саналыг авч тусгана.

Дөрөв. Маргаан, хариуцлага

4.1. Гэрээ байгуулсан талуудын хооронд маргаан үүсвэл харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэх ба талууд шийдвэрийг үл зөвшөөрсөн тохиолдолд шүүхийн байгууллагад хандаж болно.

4.2. Агнуурын бүс нутгийг хариуцагч гэрээнд заасан үүргээ зөрчиж, байгаль орчинд хохирол учруулсныг холбогдох байгууллагаас тогтоосон тохиолдолд Засаг дарга гарсан хохирлыг нөхөрлөлийн гишүүдийн хөрөнгөөр бүрэн арилгуулах, нөхөрлөлийн үйл ажиллагааг зогсоох хүртэл арга хэмжээг хууль тогтоомжийн дагуу авна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ОРОН НУТГИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Цэнхэрмандал сумын Засаг дарга
Л.Баатар
[Гарын үсэг]

ТАМГА

Хаяг: Хэнтий аймаг Цэнхэрмандал сум
Баянмод баг
Утас: 98668764

"Ногоон нуруу" АГНУУРЫН БҮС
НУТГИЙН ХАРИУЦАГЧ:

"Ногоон нуруу" нөхөрлөлийн ахлагч
Ж.Гантөмөр
[Гарын үсэг]

ТАМГА

Хаяг: Цэнхэрмандал сум Согоот баг
Утас: 98199026